

PRAKSISOVERSIGT · PANTERET

Praksisoversigt over virksomhedspant (tinglysningsloven § 47 c)

Det flydende pant efter tinglysningslovens § 47 c – omfang, udskillelse, prioritet og omstødelse

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 18 afgørelser · 2010-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Virksomhedspant er det »flydende« pant, hvorved indehaveren af en erhvervsvirksomhed ved skadesløsbrev eller ejerpantebrev underpantsætter, hvad virksomheden ejer og fremtidig erhverver, jf. [tinglysningsloven § 47 c](#). Ordningen blev indført ved lov nr. 560 af 24. juni 2005 på grundlag af Justitsministeriets betænkning nr. 1459/2005 og bygger på en udtømmende, positiv opregning af pantbare aktivtyper i stk. 3, en negativ afgrænsning i stk. 4, en adgang til udskillelse »ifølge regelmæssig drift« for alle aktiver bortset fra fordringer, og et krav om tinglysning i personbogen. Praksis fra Højesteret, landsretterne, Sø- og Handelsretten samt Landsskatteretten og Skatterådet kredser især om tre akser: hvad der reelt tilhører virksomheden (navnlig goodwill), hvornår et aktiv er udskilt eller pantet helt bortfaldet, og de insolvensretlige konsekvenser efter konkurslovens §§ 27, 70, 70 a og 74.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Virksomhedspant kan kun omfatte de aktivtyper, der udtømmende er opregnet i tinglysningslovens § 47 c, stk. 3 – opregningen er positiv, og aktiver uden for kataloget gribes ikke af pantet.
- 02** Godtgørelse efter handelsagentlovens § 25 er vederlag for agentens arbejdsindsats og ikke goodwill, som tilhører agenten; beløbet er derfor ikke omfattet af et virksomhedspant i goodwill (BS-50460/2020-HJR).
- 03** Alle pantsatte aktiver bortset fra fordringer kan udskilles ifølge regelmæssig drift; virksomhedspanthaveren bærer dermed en større risiko end en panthaver i tilbehør efter tinglysningslovens § 37.
- 04** Et aktiv, der er overdraget til tredjemand som led i regelmæssig drift, er udskilt af pantet, og virksomhedspanthaveren kan ikke senere ekstingvere erhververens ret (BS-55044/2023-OLR).
- 05** Virksomhedspantet knytter sig til den konkrete erhvervsvirksomhed; ophører virksomheden – fx ved omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til interessentskab og afmelding af CVR-nummeret – bortfalder pantet og overføres ikke automatisk (P-30-12).
- 06** Tinglysning i personbogen er sikringsakten over for godtroende aftaleerhververe og retsforfølgning, og skadesløsbrevet kan ikke overdrages særskilt, jf. § 47 c, stk. 2.

- 07** Tinglyst virksomhedspant skal respektere senere udlæg, hvis udlægshaveren giver meddelelse til virksomhedspanthaver senest 3 hverdage efter udlægget, jf. § 47 c, stk. 5.
- 08** Aktiver omfattet af tinglyst pant i fast ejendom efter §§ 37 og 37 a udgår helt af virksomhedspantet, uanset hvornår ejendoms pantet er tinglyst, jf. § 47 c, stk. 4, nr. 1.
- 09** Virksomhedspant til fordel for skyldnerens eller pantsætterens nærstående er uden retsvirkning, og der kan aldrig samtidig være tinglyst både virksomhedspant og fordringspant på samme blad i personbogen, jf. § 47 e.
- 10** Et virksomhedspant tinglyst senest 3 måneder før fristdagen kan ikke omstødes efter konkurslovens § 70, stk. 1 – men den senere forøgelse af pantet kan omstødes efter § 70 a, medmindre panthaveren godtgør, at forøgelsen fremtrådte som ordinær.
- 11** Omstødelse efter § 70 a er udelukket i det omfang forøgelsen modsvares af en efterfølgende forringelse af pantet eller af en nettoforøgelse af den sikrede fordring; bevisbyrden herfor påhviler panthaveren.
- 12** Omstødeligheden efter § 70, stk. 3, beskytter ikke mod § 74: stiftes virksomhedspantet for gammel gæld på et tidspunkt, hvor skyldneren er insolvent, og banken ved eller bør vide det, er dispositionen som udgangspunkt utilbørlig (Sag 99/2011 og BS-1358/2009-VLR).
- 13** Omstødelse af et fordringspant for gammel gæld efter § 70, stk. 1, indebærer, at panthaveren skal fralægge sig nettonedbringelsen af den pantsikrede gæld i omstødelsesperioden – også selv om pantet aldrig blev tiltrådt (BS-136/2012-HJR, 3-2).
- 14** Bankens kontrol med skyldnerens likviditet under en afviklingsplan udgør ikke i sig selv en panteretlig tiltrædelse af virksomhedspantet (Sag 273/2015).
- 15** Er der på fristdagen tinglyst virksomhedspant, skal panthaveren straks efter konkursdekretet stille 50.000 kr. i sikkerhed for boomkostningerne, jf. konkurslovens § 27, stk. 3 – også hvis pantet er afløst inden for 2 år før fristdagen uden at afløsningen fremtrådte som ordinær.

§ 1 Konstruktionen: skadesløsbrev eller ejerpantebrev, tinglysning i personbogen og det udtømmende aktivkatalog

Grundnormen står i [tinglysningsloven § 47 c, stk. 1](#):

Indehaveren af en erhvervs virksomhed kan ved anvendelse af skadesløsbrev eller ejerpantebrev underpantsette, hvad virksomheden ejer og fremtidig erhverver (virksomhedspant), jf. stk. 3 og 4. Pantsætning er ikke til hinder for, at aktiver, bortset fra fordringer, udskilles ifølge regelmæssig drift af virksomheden.

Sikringsakten er tinglysning i personbogen, jf. [§ 47 c, stk. 2](#), der tillige indeholder et forbud mod særskilt overdragelse af skadesløsbrevet. Formuleringen »kan ikke overdrages særskilt« er resultatet af en præcisering ved **lov nr. 1613 af 26. december 2013**; af forarbejderne til nyaffattelsen fremgår, at

forbuddet alene gælder særskilt overdragelse af skadesløsbrevet. Det følger heraf samtidigt, at overdragelse af skadesløsbrevet sammen med den underliggende fordring – i overensstemmelse med hvad der i øvrigt gør sig gældende for skadesløsbreve – kan ske.

Aktivkataloget i § 47 c, stk. 3 er udtømmende og omfatter (1) simple fordringer hidrørende fra salg af varer og tjenesteydelser, (2) lagre af råvarer, halvfabrikata og færdigvarer, (3) køretøjer omfattet af § 42 c, som aldrig har været registreret, (4) driftsinventar og driftsmateriel, (5) drivmidler og andre hjælpestoffer, (6) besætning, (7) goodwill, domænenavne og en række immaterialrettigheder, samt (8) registrerede køretøjer, når pantsætteren driver erhvervsvirksomhed med køb og salg af køretøjer. Modstykket er den negative afgrænsning i § 47 c, stk. 4, hvorefter pantet ikke omfatter aktiver under tinglyst pant efter § 37 og § 37 a, aktiver under andelsboligpant efter § 42 j, stk. 8, registreringsfritagne køretøjer, skibe med bruttotonnage på 5 eller derover samt luftfartøjer og flygenstande.

De formelle krav udmøntes i [bekendtgørelse om tinglysning i personbogen](#). Efter § 11 skal skadesløsbrevet indeholde en erklæring om, at pantet ikke stilles til fordel for en nærstående, og oplysning om, hvilke af aktivtyperne i § 47 c, stk. 3, pantsætningen omfatter. Efter § 13 skal dokumentet indeholde »Almindelige betingelser (SKADESLØSBREV VIRKSOMHEDSPANT)«, jf. bilag 4, og efter § 18 kan der ikke tinglyses påtegning om overdragelse til ny panthaver på et virksomhedspant-skadesløsbrev. Endelig giver § 16 mulighed for at tinglyse en negativ erklæring – et pantsætningsforbud vedrørende bl.a. § 47 c, stk. 3, nr. 1-7 – hvilket i praksis er et centralt værktøj for kreditorer, der ikke selv tager virksomhedspant.

Anvendes ejerpantebrev i stedet for skadesløsbrev – en mulighed indført ved **lov nr. 519 af 28. maj 2013** – reguleres underpantet særskilt i § 47 g, herunder kravet om tinglysning af underpantet (stk. 1), reglerne om gældsudvidelse (stk. 3) og princippet i stk. 7 om, at efterstillede panthaveres tiltræden af pantet skal ske med respekt af foranstående panthavere.

LOV

[Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 11](#)[Bekendtgørelse om tinglysning i personbogen § 13](#)[Tinglysningsloven § 47c, stk. 1-4](#)[Tinglysningsloven § 47g](#)

Baggrunden: betænkning nr. 1459/2005 og valget af en positiv § 2 aktivafgrænsning

Virksomhedspanteordningen hviler på [Justitsministeriets betænkning nr. 1459/2005 om virksomhedspant](#), afgivet af et udvalg nedsat den 23. september 2003. Kommissoriet definerede fænomenet præcist:

Virksomhedspant er karakteriseret ved, at en eller flere kreditorer har en form for sikkerhedsret i en virksomheds samlede aktiver eller en eller flere grupper af virksomhedens aktiver, uden at det på forhånd er fastlagt, hvilke konkrete genstande der er omfattet af sikkerheden. Virksomhedspant er »flydende«, hvilket vil sige, at virksomheden kan tilvirke og udskille aktiverne som led i sin almindelige, løbende drift, og at de aktiver, der tilgår virksomheden, og som er omfattet af den relevante ubestemte flerhed af aktiver, gribes af sikkerheden.

Udvalget så udtrykkeligt til udenlandske forbilleder – den engelske *floating charge*, det svenske *företagsinteckning* og det norske *factoringpant* – og lagde vægt på danske virksomheders konkurrenceevne og på, at Basel II-reglerne ville gøre virksomhedspant kapitaldækningsmæssigt relevant.

Et centralt lovteknisk valg var, om loven skulle bygge på en positiv opregning af pantbare aktivtyper eller en negativ afgrænsning. Udvalget valgte det første og begrundede det bl.a. med, at

mange aktivformer, der ved en negativ afgrænsning vil være omfattet af pantet, formentlig ikke har kreditmæssig betydning og således hverken vil lette eller billiggøre virksomhedernes finansiering,

og med, at en negativ afgrænsning ville betyde, at nye, uovervejede aktivformer uden videre blev grebet af pantet. Det er dette valg, der forklarer, hvorfor domstolene i dag afgør rækkevidden af et virksomhedspant ved en subsumption under de enkelte numre i stk. 3 – og ikke ved en fri vurdering af, om aktivet »hører til virksomheden«.

Betænkningen forudså også ordningens fordelingsvirkning: en del af leverandørkreditterne ville blive konverteret til banklån, transaktionsomkostningerne falde, og der ville ske

en risikoomfordeling, hvor de sikrede kreditorer får mindre risiko, mens de usikrede, herunder staten og LG, får øget deres risiko.

Det er baggrunden for de modvægte, der er indbygget i ordningen: 3-hverdagesreglen for udlæg i § 47 c, stk. 5, nærståendeforbuddet i § 47 e, bortfaldsreglen i § 47 f, den særlige omstødsesregel i konkurslovens § 70 a og virksomhedspanthaverens indeståelse for boomkostninger efter konkurslovens § 27, stk. 3.

Ordningen er siden justeret ad flere omgange: **lov nr. 519 af 28. maj 2013** tillod brug af ejerpantebrev, udvidede kataloget til brugte biler ved erhvervsmæssig bilhandel og lovfæstede prioritetsreglerne i stk. 6-7; **lov nr. 1613 af 26. december 2013** præciserede overdragelsesforbuddet; og **lov nr. 1721 af 27. december 2016** gav § 37 a-pantet i tele-, energi- og vandforsyningsvirksomheder forrang. Endelig tilføjede **lov nr. 573 af 4. maj 2015** henvisningen til flygenstande i stk. 4.

LOV

Konkursloven § 70a

Tinglysningsloven § 47c, stk. 3

Hvad tilhører virksomheden? Goodwill-afgrænsningen i Højesterets praksis

Den vigtigste materielle afgrænsningssag er **BS-50460/2020-HJR** af 11. januar 2022. Et handelsagentselskab havde givet Sydbank virksomhedspant i bl.a. goodwill. Ved agenturforholdets ophør fik selskabet ved voldgift tilkendt 750.000 kr. i godtgørelse efter [handelsagentloven § 25](#), og beløbet blev indsat på selskabets kassekredit. Spørgsmålet var, om godtgørelsen var pantsat goodwill. Højesteret tog udgangspunkt i, at [§ 47 c, stk. 1, 1. pkt.](#) hjemler pant i hvad virksomheden ejer, og at [stk. 3, nr. 7](#) nævner goodwill, og henviste dernæst til forarbejderne til handelsagentloven (betænkning nr. 1151/1988):

Højesteret finder herefter, at godtgørelse efter handelsagentlovens § 25 må anses som vederlag for den arbejdsindsats, agenten har ydet ved at skaffe agenturgiveren nye kunder mv., og ikke for overdragelse af agentens egen kundekreds. Der er således ikke – som det kræves efter tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, nr. 7, jf. stk. 1, 1. pkt. – tale om goodwill, som tilhører agenten.

Østre Landsret var nået til samme resultat i **BS-34002/2019-OLR** af 10. juni 2020, hvor landsretten formulerede det som, at godtgørelsen ikke kan

anses for at udgøre betaling for goodwill omfattet af [Tinglysningsloven § 47 c, stk. 3, nr. 7](#), og dermed af Sydbanks virksomhedspant i henhold til skadesløsbrevet.

Konsekvensen var kaskadeagtig: da beløbet ikke var pantefattet, var indbetalingen på kassekreditte en omstødelig betaling, banken tilbagebetalte 750.000 kr. til konkursboet og gjorde herefter kravet gældende mod selvskyldnerkautionisten. Landsretten nedsatte dog rentesatsen fra 16,25 % til 14 % p.a., fordi banken ikke havde godtgjort grundlaget for den højere sats. Dommene illustrerer, at goodwill-nummeret kræver ejerkvalificeret goodwill – et lovbestemt kompensationskrav, hvis grundlag er en rimelighedsvurdering, falder uden for.

Afgrænsningsspørgsmålet dukker også op i **BS-51059/2020-HJR**, hvor konkursboet bl.a. gjorde gældende, at en betaling på 150.000 kr. for afståelse af et lejemål og en konkurrencebegrænsning ikke var goodwill og dermed ikke pantsat. Højesteret afgjorde dog sagen på bevismæssigt grundlag og fandt, at indbetalingerne på ca. 720.000 kr.

i væsentligt omfang udgjorde enten betalinger af fordringer omfattet af bankens virksomhedspant eller betalinger i forbindelse med salg af varer og andre aktiver, der forinden havde været omfattet af virksomhedspantet.

En tredje afgrænsning findes i **Sag 273/2015** (Cimber-konkurserne). Parterne var enige om, at flyreservedele, der var kompatible med selskabets egne CRJ-fly, faldt uden for pantet – de var omfattet af undtagelsen for luftfartøjer og aktiver, der kan pantsættes efter luftfartslovgivningen. Højesteret tiltrådte derimod landsrettens resultat om, at pantet omfattede reservedele ejet af vedligeholdelsesselskabet samt de reservedele, der ikke var kompatible med det pantsættende selskabs egne fly. Sondringen er en ren anvendelse af den negative afgrænsning i [§ 47 c, stk. 4](#).

LOV	Handelsagentloven § 25	Tinglysningsloven § 47c, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Virksomhedspant i goodwill omfattede ikke godtgørelse til handelsagent efter handelsagentlovens § 25		11.01.2022
	Højesteret · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant		14.12.2021
	Højesteret · Højesterets dom om tiltrædelse af virksomhedspant og rækkevidden af pant i flyreservedele		29.11.2016
	Landsretten · Sag om kaution, virksomhedspant og godtgørelse efter handelsagentloven		10.06.2020

§ 4 Udskillelse ifølge regelmæssig drift – og hvorfor fordringer netop ikke kan udskilles

Kernen i det flydende pant er andet punktum i [§ 47 c, stk. 1](#): pantsætningen er ikke til hinder for, at aktiver **bortset fra fordringer** udskilles ifølge regelmæssig drift. Undtagelsen for fordringer er bevidst. Af de almindelige bemærkninger til 2005-loven fremgår:

De nævnte fordringer vil hverken udgøre anlægs- eller omsætningsaktiver, men er virksomhedens indtjening ved driften. Der består derfor efter udvalgets opfattelse ikke nogen særlig begrundelse for at tillade udskillelse af pantet af disse fordringer.

Om selve udskillelseskriteriet siger forarbejderne, at det afgørende er, om pantsætterens dispositioner er forretningsmæssigt begrundede, og at udskillelsen som udgangspunkt må modsvares af, at der anskaffes nye aktiver, som gribes af panteretten:

Det må således efter udvalgets opfattelse være i overensstemmelse med en regel om udskillelse, hvis en virksomhed i takt med salg af færdigvarer, der dermed udskilles af panteretten, f.eks. indkøber råvarer mv. med henblik på virksomhedens fortsatte produktion eller lignende.

Forarbejderne understreger samtidig, at virksomhedspanthaveren

må acceptere en større risiko end f.eks. ved pant i fast ejendom, herunder i § 37-løsøre,

fordi pantet netop ikke knytter sig til ét bestemt værdifuldt aktiv. Sammenlign med den beslægtede – men snævrere – ordning for lejede erhvervslokaler i [§ 47 b, stk. 2](#), hvor pantsætning af driftsinventar og driftsmateriel heller ikke hindrer udskillelse ifølge regelmæssig drift.

Udskillelse blev afgørende i **BS-55044/2023-OLR** af 24. marts 2025. Et leasingselskab under konkurs påstod ejendomsret til en Chevrolet Camaro og henviste til selskabets egne vognparklister fra 2020 og 2022. Landsretten fandt, at listerne ikke dokumenterede ejendomsretten, og at bilen allerede i 2019 var overdraget videre:

Det må lægges til grund, at bilen blev overdraget fra Nordic Flex Leasing til Person 1 i forlængelse af mailen af 15. november 2019, og bilen er således på dette tidspunkt udskilt af virksomhedspantet.

Køberen havde erhvervet i god tro, og virksomhedspanthaveren havde derfor ikke ekstingveret hendes ret. Afgørelsen viser, at udskillelsen sker ved den faktiske forretningsmæssige overdragelse – ikke ved en efterfølgende registrering i panthaverens eller pantsætterens egne lister.

Grænsen har også en strafferetlig side. I **SS-593/2015-HJO** var en afviklende direktør tiltalt for skyldnersvig efter [straffeloven § 283, stk. 1, nr. 3](#), fordi driftsinventar mv. for 629.000 kr. under en rekonstruktion blev overdraget til et nyt selskab uden bankens forudgående accept, selv om aktiverne var omfattet af bankens virksomhedspant. Byretten frifandt:

Retten finder ikke, at salget er en så usædvanlig disposition, at forholdet er omfattet af straffelovens § 283, stk. 1, nr. 3.

Retten lagde vægt på, at prisen svarede til en fagkyndig vurdering af brugsværdien ved fortsat drift, at effekterne blev stående på ejendommen, at banken efterfølgende tiltrådte overdragelsen, og at købesummen blev betalt.

Panthaverens beskyttelse mod ikke-ordinære afhændelser ligger i de standardvilkår, der efter [personbogsbekendtgørelsen § 13](#) skal indgå i skadesløsbrevet. Efter bilag 4, pkt. 4, litra d, kan kreditor kræve kapitalen indfriet, hvis

pantet eller for pantesikkerheden væsentlige dele heraf overdrages til tredjemand, uden at det kan anses som udskillelse ifølge regelmæssig drift af virksomheden.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at bortfaldsreglen i [§ 47 f](#) i praksis lukker for udskillelsesadgangen ved insolvensbehandlingens indledning, fordi nye aktiver fra det tidspunkt ikke længere gribes af pantet.

Tinglysningsloven § 47b, stk. 2

PRAKSIS	Landsretten · Tvist om ejerskab til luksusbil: Nordic Flex Leasing under konkurs mod privatperson vedrørende Chevrolet Camaro	24.03.2025
	Byretten · Frifindelse i sag om skyldnersvig ved overdragelse af aktiver trods virksomhedspant	19.08.2015

§ 5 Pantets identitet: virksomheden, CVR-nummeret og virksomhedsoverdragelse

Virksomhedspantet knytter sig til den konkrete erhvervsvirksomhed. Det fik dramatisk betydning i **P-30-12** (Sø- og Handelsrettens skifteret, 13. august 2013). En bank havde virksomhedspant på 500.000 kr. i en læges enkeltmandsvirksomhed. Lægen solgte 50 % af praksis og indskød resten i et nyt interessentskab; enkeltmandsvirksomheden blev noteret ophørt i CVR pr. 31. december 2010. Da lægen godt et år senere gik konkurs, gjorde banken pantet gældende i hans ideelle andel af interessentskabet. Skifteretten frifandt boet:

Bankens sikkerhed i form af virksomhedspant i den personlige lægepraksis med CVR-nr. 30139941 bortfaldt ved ophøret af lægepraksissen den 31. december 2010. Virksomhedspantet blev ikke overført til interessentselskabet, og bankens krav var således ikke længere sikret ved virksomhedspant.

Afgørelsen er en kraftig advarsel: en omstrukturering, som panthaveren endog er bekendt med og accepterer provenuet af, kan slette pantet, hvis panthaveren ikke sikrer sig nyt pant i den nye enhed.

Den afgiftsmæssige pendant er tinglysningsafgiftslovens særregel om afløsning af et virksomhedspantebrev med et »tilsvarende pantebrev« (tidligere § 5, stk. 7, nu § 5, stk. 5). Forarbejderne opstiller to betingelser: samme beløbsmæssige størrelse i samme valuta, og ikke pant i andre eller flere aktivtyper end det aflyste. Praksis er restriktiv og tegner konturerne af, hvornår pantet anses for »det samme«:

Afgørelse	Situation	Resultat
SKM2018.214.SR	I/S overdrager samlet landbrugsvirksomhed til nystiftet ApS, som viderefører driften; samme hovedstol og aktivtyper	Fast afgift (1.660 kr. pr. pantebrev)
18-0000265 (LSR)	Nyt skadesløsbrev tinglyst med to ekstra aktivtyper som følge af »tastefejl«, senere berigtiget	Fuld variabel afgift; berigtigelsen uden betydning
23-0011973 (LSR)	Seks eksisterende virksomhedspantebreve samles i ét nyt på summen af hovedstolene	Ikke »tilsvarende pantebrev«; fuld afgift
SKM2026.283.SR	Skadesløsbrev omdannes til ejerpantebrev med samme hovedstol og aktivtype, uden aktuel underpantsætning, og uden begrænsningsvilkår fra tidligere påtegning	Fast afgift (1.850 kr.)

Skatterådet lagde i **SKM2018.214.SR** vægt på, at

bestemmelsen skal sikre, at tinglysning af debitor- og kreditorskifter afgiftsmæssigt ligestilles med de gældende pantsætningsformer,

og at dette for virksomhedspant forudsætter, at virksomheden som helhed overdrages og videreføres af en ny ejer, der bliver den nye pantsætter. Landsskatteretten fastholdt i **18-0000265** modsat, at tinglysningsafgiften er transaktionsbaseret, og at afgiftspligten indtræder ved anmeldelsen – en senere korrektion hjælper ikke. Og

i SKM2026.283.SR blev det slået fast, at det ikke er en betingelse for afgiftsfritagelsen, at ejerpantebrevet samtidig underpantes, hvilket åbner for såkaldt afgiftsparkering.

LOV	Tinglysningsafgiftsloven § 5, stk. 5	Tinglysningsafgiftsloven § 7
	Tinglysningsloven § 47c, stk. 1	
PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Gyldighed af virksomhedspant ved omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til interessentskab	13.08.2013
	Landsskatteretten · Afslag på afgiftsfritagelse ved samling af flere virksomhedspanter til ét nyt pantebrev	06.01.2025
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Tinglysningsafgift – Udvidelse af aktivtyper i virksomhedspant	14.09.2020
	Skatterådet · Skatterådet bekræfter: Fast tinglysningsafgift ved omdannelse af virksomhedspant fra skadesløsbrev til ejerpantebrev uden underpantesætning	12.06.2026
	Skatterådet · Tinglysningsafgift af virksomhedspant ved virksomhedsoverdragelse	09.05.2018

§ 6 Prioritet og kollision: udlæg, underpant i løsøre, ejendomsforbehold og § 37 a-pant

Virksomhedspantets prioritetsstilling er reguleret i § 47 c, stk. 5-7 og suppleres af § 47 e, stk. 3.

Udlæg. Efter stk. 5 skal tinglyst virksomhedspant respektere senere udlæg, hvis udlægshaveren senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse har givet meddelelse til virksomhedspanthaver. Bestemmelsen blev efter betænkningen indført af hensyn til det offentlige provenumæssige interesser ved restanceinddrivelse. Ved lov nr. 519 af 28. maj 2013 blev ordet »virksomhedspanthaveren« ændret til »virksomhedspanthaver«; af forarbejderne fremgår formålet:

Den foreslåede ændring har til formål at tydeliggøre, at udlægshaveren skal give meddelelse efter bestemmelsen til samtlige virksomhedspanthavere, dvs. også til evt. sekundære virksomhedspanthavere i forhold til et ejerpantebrev og til øvrige virksomhedspanthavere, hvis der er stiftet flere virksomhedspant i den pågældende virksomhed.

Individuelle panterettigheder og ejendomsforbehold. Stk. 6 og 7 blev indsat i 2013 som en lovfæstelse af den hidtidige retstilstand. Tinglyst virksomhedspant skal respektere underpant i løsøre efter § 47, der er aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen, samt ejendomsforbehold i løsøre aftalt senest samtidig med overgivelsen; tilsvarende gælder efter stk. 7 for ejendomsforbehold og underpant i køretøjer efter § 42 d. Forarbejderne opstiller den centrale tommelfingerregel:

Tinglyses underpantet i løsøret eller køretøjet, jf. § 42 c, senere end virksomhedspantet, vil prioritetsstillingen imellem rettighederne bero på, om tinglysningen af underpantesætningen af aktivet er sket (senest) ved pantsætterens erhvervelse af det pantsatte aktiv. Er det tilfældet, vil virksomhedspantet skulle respektere den individuelle pantsætning. Hvis et underpant i det individuelle aktiv ikke tinglyses ved erhvervelsen, må denne panthaver derimod respektere virksomhedspanthaverens 1. prioritet i aktivet.

Omvendt gælder, at utinglyste underpanterettigheder stiftet forud for virksomhedspantet kan ekstingveres af et tinglyst virksomhedspant, forudsat at virksomhedspanthaveren var i god tro, jf. tinglysningslovens § 5.

Ejendoms pant efter §§ 37 og 37 a. Undtagelsen i § 47 c, stk. 4, nr. 1 er ikke en prioritetsregel, men en omfangsregel: aktivet udgår helt af virksomhedspantet. Ved lov nr. 1721 af 27. december

2016 blev henvisningen udvidet til også at omfatte den nye § 37 a om tele-, energiforsynings- og vandforsyningsvirksomheder. Forarbejderne forklarer hensynet:

Rør, kabler, antenner eller lignende, som omfattes af den foreslåede bestemmelse i tinglysningslovens § 37 a, udgår således helt af virksomhedspantet. Reglen fraviger den almindelige tinglysningsretlige regel om, at prioritetsstillingen mellem flere tinglyste rettigheder afgøres efter tinglysningstidspunktet, men er dog ikke en prioritetsregel, idet det fastslås, at aktivet helt vil udgå af virksomhedspantet, hvis det er omfattet af et pant efter tinglysningslovens § 37 a.

Samme forarbejder anviser den praktiske modforanstaltning for virksomhedspanthavere: tinglysning af en deklaration på virksomhedens ejendomme om, at pantsætning kun kan ske med virksomhedspanthavers samtykke. Der blev samtidig indsat en overgangsregel, så virksomhedspant tinglyst før lovens ikrafttræden ikke fortrænges af en § 37 a-tinglysning.

Løsøre pant efter § 47 b, stk. 2. Forholdet mellem virksomhedspant og pant i driftsinventar fra lejet ejendom afgøres efter § 47 e, stk. 3 alene af tinglysningstidspunktet, uanset hvornår det enkelte aktiv blev omfattet af rettighederne. **SKM2018.214.SR** illustrerer sameksistensen i praksis: samme landbrugsbedrift havde prioritet 1-2 som § 47 b, stk. 2-løsøre pant og prioritet 3-4 som virksomhedspant efter § 47 c.

LOV

Tinglysningsloven § 47c, stk. 4-7

Tinglysningsloven § 47e, stk. 3

Tinglysningsloven § 47b, stk. 2

PRAKSIS Skatterådet · Tinglysningsafgift af virksomhedspant ved virksomhedsoverdragelse

09.05.2018

Nærståendeforbuddet og forbuddet mod samtidig virksomheds- og fordringspant (§ 47 e)

Tinglysningsloven § 47 e, stk. 1 gør virksomhedspant og fordringspant, der stilles til fordel for skyldnerens eller pantsætterens nærstående, jf. konkursloven § 2, **uden retsvirkning**. Bliver panthaveren først nærstående senere, kan pantet ikke tjene til sikkerhed for gæld stiftet efter dette tidspunkt og ikke omfatte aktiver erhvervet efter dette tidspunkt; det samme gælder, hvis en nærstående indtræder i panteretten.

Forbuddet er ikke blot en materiel regel, men også en tinglysningsmæssig kontrolmekanisme: efter personbogsbekendtgørelsen § 11 skal skadesløsbrevet indeholde en erklæring om, at pantet ikke stilles til fordel for en nærstående, og nærståendekredsen er gengivet i standardvilkårene i bilag 4, pkt. 5.

Forbuddet har direkte betydning for omstødsreglerne. Af forarbejderne til konkurslovens § 70 a fremgår:

Den foreslåede bestemmelse indeholder ingen udvidet omstødsfrist i relation til en virksomhedspanthaver, der er nærstående, da et virksomhedspant ikke gyldigt kan stilles til fordel for en nærstående (...). En nærstående kan dog ved indfrielse indtræde i virksomhedspantet. Bestemmelsen kan i sådanne tilfælde anvendes over for den nærstående, forudsat at omstødelse kunne være sket over for virksomhedspanthaveren.

Efter § 47 e, stk. 2 kan der på intet tidspunkt være tinglyst både virksomhedspant efter § 47 c og fordringspant efter § 47 d på pantsætterens blad i personbogen. Sondringen er ikke kun formel: fordringspant kan alene stiftes ved skadesløsbrev og omfatter alene virksomhedens udestående og fremtidige simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser, og de to pantetyper er underlagt **forskellige** omstødelsesregler – jf. afsnittene nedenfor om § 70, stk. 1, 2. pkt., over for § 70, stk. 3, og § 70 a. Valget mellem de to pantetyper har derfor betydelige insolvensretlige konsekvenser.

LOV

Konkursloven § 2

Tinglysningsloven § 47e, stk. 1-2

Tinglysningsloven § 47d

§ 8 Bortfald ved insolvensbehandling (§ 47 f) og virksomhedspanthaverens stilling i konkursen

Tinglysningsloven § 47 f afskærer pantets flydende karakter, når skyldneren kommer under insolvensbehandling. Et virksomhedspant eller fordringspant stiftet inden konkursdekretets afsigelse omfatter ikke aktiver erhvervet efter afsigelsen (stk. 1). Tilsvarende gælder ved skifterettens beslutning om at indlede rekonstruktionsbehandling (stk. 2) og gældssaneringssag (stk. 3), dog med de i bestemmelserne angivne undtagelser, når flere insolvensforløb overlapper. Se om selve behandlingsformerne de beslægtede oversigter [konkurs](#), [rekonstruktion](#) og [gældssanering](#).

Som modstykke er virksomhedspanthaveren i fordringer stillet som separatist. Efter [konkursloven § 91, stk. 3](#) finder reglerne om håndpanthaverens uafhængige fyldestgørelsesadgang tilsvarende anvendelse for krav sikret ved virksomhedspant i fordringer efter § 47 c, stk. 3, nr. 1, eller ved fordringspant efter § 47 d. Formålet fremgår af forarbejderne:

Herved vil virksomhedspant i fordringer og fordringspant blive ligestillet med andre panthavere i fordringer, således at fordringerne kan inddrives uden om konkursboet.

Den anden modvægt er finansieringen af bobehandlingen. Efter [konkursloven § 27, stk. 3](#) skal en virksomhedspanthaver med tinglyst pant på fristdagen **straks efter konkursdekretets afsigelse stille 50.000 kr. i sikkerhed** for omkostningerne ved boets behandling; hæftelsen er subsidiær i forhold til rekvirentens sikkerhedsstillelse efter stk. 1 og påhviler flere panthavere solidarisk og indbyrdes i forhold til pantets værdi. Efter [stk. 4](#) rammer forpligtelsen også den, der har **aflyst** et virksomhedspant senere end to år før fristdagen, medmindre aflysningen fremtrådte som ordinær. Samtidig nedsættes rekvirentens sikkerhedsstillelse efter stk. 1 til halvdelen, når der tillige kan kræves sikkerhed efter stk. 3 eller 4.

Baggrunden er ligefrem: virksomhedspant ville ellers dræne boerne for frie midler. Justitsministeriet skrev i de almindelige bemærkninger:

Fastsættelsen af størrelsen af virksomhedspanthaverens hæftelse må på den ene side ske ud fra hensynet til at sikre en i almindelighed forsvarlig behandling af konkursboer – der må antages ofte at være mere komplekse som følge af en virksomhedspantsætning – og på den anden side ud fra hensynet til at sikre, at ordningen også kan være attraktiv ved mindre erhvervslån.

Udvalget fandt, at 2-årsfristen (mod oprindeligt foreslået 1 år) var nødvendig, fordi en fristdag ofte først etableres væsentligt senere, fx ved tvangsopløsning. Finansrådet anførte i betænkningen, at 50.000 kr.-kravet i praksis ville betyde, at pengeinstitutter

i almindelighed ikke vil anbefale virksomheder at anvende virksomhedspanteordningen, når pantets værdi er under ca. 0,5 mio. kr.

Det er en pointe, der stadig præger, hvilke virksomheder ordningen bruges i.

LOV

Konkursloven § 27, stk. 3-4

Konkursloven § 91, stk. 3

Tinglysningsloven § 47f

§ 9 Omstødelse I: uomstødeligheden i § 70, stk. 3, og den særlige § 70 a om forøgelse af pantet

Virksomhedspant har sit eget omstødelsesregime. Efter [konkursloven § 70, stk. 3](#) kan et virksomhedspant, der er tinglyst senest 3 måneder før fristdagen, **ikke** omstødes efter stk. 1. Begrundelsen er, at den almindelige regel om pant for gammel gæld er uegnet på et flydende pant, hvis omfang varierer over tid uden panthaverens konkrete viden. Til gengæld indførtes [§ 70 a](#):

Er et virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c, tinglyst senest 3 måneder før fristdagen, kan den forøgelse af pantet, der sker ved, at aktiver senere end 3 måneder før fristdagen bliver omfattet af pantet, omstødes, medmindre forøgelsen fremtrådte som ordinær. Kan der ske omstødelse efter 1. pkt., kan omstødelse tillige ske med hensyn til efterfølgende forøgelser, uanset om disse kan anses som ordinære. Omstødelse kan dog ikke ske, i det omfang den samlede forøgelse efter 1. og 2. pkt. modsvares af en forringelse af virksomhedspantet eller nettoforøgelse af den sikrede fordring, der er indtrådt efter den i 1. pkt. nævnte forøgelse.

Forarbejderne til § 70 a er usædvanligt detaljerede og fungerer i praksis som en manual for omstødelsessagen. De centrale holdepunkter er:

- **Hvornår er et aktiv omfattet?** »Afgørende for, hvornår et aktiv anses for omfattet af virksomhedspantet, er det tidspunkt, hvor aktivet blev erhvervet af skyldneren.« Er aktivet ikke erhvervet fra tredjemand, men opstået ved skyldnerens egne dispositioner – typisk fordringer og immaterialrettigheder – er tidspunktet for aktivets opståen afgørende.
- **Ren værdistigning rammes ikke.** Forøgelse, der alene skyldes, at allerede pantsatte aktiver stiger i værdi, kan ikke omstødes efter § 70 a.
- **Ordinær-vurderingen.** »Såfremt virksomheden fortsætter sine vareindkøb og varesalg i nogenlunde samme omfang som hidtil, må de deraf følgende ændringer i pantets omfang som udgangspunkt anses for ordinære.« Omvendt er øgede vareindkøb i omstødelsesperioden som udgangspunkt ikke ordinære, medmindre der kan påvises en forretningsmæssigt begrundet årsag – et særligt fordelagtigt tilbud, omsætningsfremgang eller sæsonudsving.
- **Øget varesalg.** Forøges varesalget inden for fristen, er det som udgangspunkt ikke ordinært. Omfatter pantet både fordringer og varelager, modsvares forøgelsen i fordringerne dog delvis af en forringelse af varelagerpantet, og omstødelsen angår alene den samlede værdiforøgelse.
- **Kontantsalg.** »En forøgelse af kontantsalget indebærer ikke en forøgelse af pantets værdi og vil dermed ikke kunne omstødes efter § 70 a«; nedbringelse af kreditten med kontantprovenu må i stedet søges omstødt efter [§ 67](#).
-

Nye aktiver. Erhvervelse af immaterialrettigheder og fordringer fra tredjemand i omstødelsesperioden vil normalt ikke være ordinær; nye drifts- og anlægsaktiver er kun ordinære, hvis erhvervelsen var nødvendig for at fortsætte driften.

- **Bevisbyrden.** »Det er panthaveren, der har bevisbyrden for, at betingelserne i 3. pkt. er opfyldt.«
- **Boets valg af periode.** Boet kan afgrænse påstanden til ændringer efter et bestemt tidspunkt inden for fristen, men »boet [kan] alene vælge en periode, der indledes med en ikke-ordinær forøgelse af pantet«.

Forarbejderne opstiller endda et regneeksempel for samspillet med § 70, når kreditten også er sikret ved pant i aktiver uden for virksomhedspantet: har panthaver netto udvidet kreditten med 150.000 kr. og i samme periode modtaget pant i aktiver til 100.000 kr. uden for virksomhedspantet og 200.000 kr. inden for, kan pantet i de ikke-virksomhedspantsatte aktiver ikke omstødes, mens kun 50.000 kr. af kreditudvidelsen kan tages i betragtning ved nettoberegningen efter § 70 a – hvorfor 150.000 kr. af virksomhedspantet kan omstødes, medmindre panthaver beviser, at forøgelsen fremstod som ordinær.

Endelig præciserer forarbejderne den vanskelige grænse mellem § 67 og § 70 a: afgørende er, om panthaveren må anses for at have **tiltrådt** sit pant i forbindelse med indbetalingen af den pantsatte fordring på kontoen.

LOV

Konkursloven § 67

Konkursloven § 70, stk. 3

Konkursloven § 70a

Omstødelse II: fordringspantet og nettometoden –

§ 10 BS-136/2012-HJR

For fordringspant valgte lovgiver bevidst det modsatte udgangspunkt. Efter [konkursloven § 70, stk. 1, 2. pkt.](#) kan fordringspant efter § 47 d i fordringer, som er stiftet senere end 3 måneder før frisdagen, men efter gældens stiftelse, omstødes. Af de almindelige bemærkninger fremgår begrundelsen:

Det skyldes, at det efter udvalgets opfattelse er væsentligt, at der gælder de samme omstødelsesregler for en ordning med fordringspant som for eksisterende former for fakturabelåningsarrangementer, hvor der i retspraksis ikke antages at gælde en sådan undtagelse for ordinære nettoforøgelser af sikkerheden.

Det førte til den centrale dom **BS-136/2012-HJR** af 21. marts 2014. Et fordringspant på 2 mio. kr. blev tinglyst den 15. juni 2009; frisdagen var 9. september og dekret dagen 14. september 2009. Parterne var enige om, at pantet var stillet for gammel gæld og dermed omstødeligt. Striden var, om banken tillige skulle fralægge sig nettonedbringelsen af kassekreditten på 1.252.040,73 kr. plus et afdrag på valutalån på 89.221,13 kr. Et flertal på tre dommere fandt:

Omstødelse af et fordringspant for gammel gæld efter konkurslovens § 70, stk. 1, indebærer, at pant i udestående fordringer falder bort. Omstødelse indebærer endvidere efter vores opfattelse, at banken skal fralægge sig den nettonedbringelse af den pantsikrede gæld, som har fundet sted i omstødelsesperioden ved indfrielse af pantsikrede fordringer.

Flertallet lagde vægt på forarbejdernes sidestilling med traditionelle fakturabelåningsarrangementer og på nettometoden som anvendt i **U 1984.981 H**, og det var **uden betydning**, at banken ikke havde tiltrådt pantet inden konkursen. Et mindretal på to dommere ville have gjort tiltrædelsen til det afgørende kriterium:

Ved afgrænsningen af, om en sådan nedbringelse er udtryk for betaling af gæld, jf. § 67, eller for fyldestgørelse gennem pantet, jf. § 70, må det efter vores opfattelse generelt være afgørende, om pantaver må anses for at have tiltrådt sit pant.

Mindretallet ville alene omstøde nettonedbringelsen fra fristdagen til dekretdagen (237.168,24 kr.) efter § 74. Banken blev efter stemmeflertallet dømt til at betale 1.341.261,86 kr.

Østre Landsret var i **BS-2996/2010-OLR** nået til et markant lavere beløb. Landsretten fandt ganske vist også, at pantet i det hele var stillet for gammel gæld:

Landsretten finder på denne baggrund, at de udbetalinger, der fandt sted fra erhvervskontoen den 11. juni 2009, ikke indebar, at Sagsøgeren A/S – formelt eller reelt – blev tilstået nogen yderligere kreditfacilitet. Det følger heraf, at fordringspantet i det hele må anses at være stillet for gammel gæld, og at pantet derfor er omstødeligt efter konkurslovens § 70.

Men landsretten begrænsede berigelsesfralæggelsen efter § 75 til de 250.000 kr., banken faktisk havde tilbageholdt. Instansforskellen viser præcist, hvad Højesteret afgjorde: nettometoden anvendes på hele omstødelsesperioden, uafhængigt af, om pantaveren har gjort pantet gældende. Sagen understreger samtidig, at et fordringspant efter § 47 d er væsentligt mere sårbart end et virksomhedspant efter § 47 c – jf. uomstødeligheden i § 70, stk. 3. Om de almindelige omstødelsesregler henvises i øvrigt til [omstødelse-konkurs](#).

LOV

[Konkursloven § 70, stk. 1](#)[Konkursloven § 75](#)[Tinglysningsloven § 47d](#)

PRAKSIS

Højesteret · Omstødelse af fordringspant

21.03.2014

Landsretten · Sag om omstødelighed af fordringspant

13.04.2012

Omstødelse III: § 74 rammer selve stiftelsen af virksomhedspant for gammel gæld

Uomstødeligheden i § 70, stk. 3 gælder kun over for § 70, stk. 1. Den generelle utilbørlighedsregel i [konkursloven § 74](#) er uberørt, og det er ad den vej, virksomhedspant i praksis oftest angribes, når det er stiftet under insolvens.

Den ledende afgørelse er **Sag 99/2011** (Bridema, 13. november 2012). Nordea havde i oktober 2006 tinglyst et virksomhedspant på 30 mio. kr. som sikkerhed for eksisterende gæld og herefter i januar-april 2007 løbende nedsat kreditmaksimum. Højesteret tiltrådte landsrettens begrundelse:

Af de grunde, der er anført af landsretten, tiltræder Højesteret, at stiftelsen af virksomhedspantet for gammel gæld og nettonedbringelsen af kassekreditte skete på tidspunkter, hvor Bridema var insolvent, at Nordea var eller burde være bekendt hermed og med, at banken herved blev begunstiget på andre kreditørers bekostning, at der var tale om utilbørlige dispositioner, og at dispositionerne derfor kan omstødes i medfør af konkurslovens § 74.

Vestre Landsret havde forinden i **BS-1358/2009-VLR** af 2. juli 2010 formuleret målestokken skarpt:

I hvert fald når kreditor som her ved eller bør vide, at debitor er insolvent, er sikkerhedsstillelse for usikret gæld som udgangspunkt utilbørlig... tiltrædes det derfor, at det var en utilbørlig disposition, da sparekassen den 25. juni 2007 lod gælden sikre ved virksomhedspant.

Sagen rummer to yderligere pointer af generel værdi. For det første fandt landsretten, at et hensigtserklæringsbrev fra januar 2006 om et kommende virksomhedspant **ikke** var en bindende

Spejlbilledet findes i **BS-51059/2020-HJR** af 14. december 2021, hvor banken netop **havde** tiltrådt pantet ved periodens udløb. Konkursboet krævede en nettoendbringelse på 431.570,67 kr. omstødt efter §§ 67 eller 74. Højesteret lagde til grund, at indbetalingerne på ca. 720.000 kr. i væsentligt omfang stammede fra pantsatte fordringer eller fra salg af aktiver, der forinden havde været omfattet af pantet, og tilføjede:

Boet har samtidig ikke fremlagt regnskabsmæssige eller andre oplysninger, der nærmere belyser bankens berigelse eller boets tab ved den skete nedbringelse af kassekredit.

Bevisbyrden for berigelse efter § 75 eller tab efter § 76 var dermed ikke løftet, og banken blev frifundet. Dommen er den praktisk vigtigste illustration af, at et **uomstødeligt** virksomhedspant i vidt omfang immuniserer nedbringelser, der er finansieret af pantsatte værdier: uden nedbringelsen ville de pantsatte aktiver blot have været tilsvarende større ved dekretet.

Modsæt gik det i **BS-50460/2020-HJR**, hvor beløbet ikke var pantsat – og hvor indbetalingen derfor kunne omstødes med den følge, at kautionistens hæftelse blev tilsvarende forøget. Sammenholdt tegner de tre domme en klar arbejdsgang for kurator: fastlæg først, om midlerne stammer fra pantsatte aktiver; dernæst om pantet var tiltrådt; og først derefter hvilken omstødelseshjemmel der kan bære kravet. Se om finansieringssiden i øvrigt [bank-raadgivning](#).

LOV	Konkursloven § 67	Konkursloven § 74	Konkursloven § 75
PRAKSIS	Højesteret · Virksomhedspant i goodwill omfattede ikke godtgørelse til handelsagent efter handelsagentlovens § 25 11.01.2022 Højesteret · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant 14.12.2021 Højesteret · Højesterets dom om tiltrædelse af virksomhedspant og rækkevidden af pant i flyreservedele 29.11.2016 Højesteret · Omstødelse af fordringspant 21.03.2014		

§ 13 Sammenfatning: seks spørgsmål der afgør en virksomhedspantsag

Praksis om virksomhedspant lader sig destillere til en fast rækkefølge af spørgsmål.

1. Er aktivet overhovedet pantbart? Kataloget i § 47 c, stk. 3 er udtømmende, og undtagelserne i stk. 4 er absolutte omfangsregler – ikke prioritetsregler. **Sag 273/2015** viser afgrænsningen mod luftfartøjsaktiver, og §§ 37/37 a-undtagelsen betyder, at aktiver under ejendoms pant helt udgår.

2. Tilhører aktivet pantsætteren? **BS-50460/2020-HJR** og **BS-34002/2019-OLR** slår fast, at goodwill-nummeret kræver goodwill, der tilhører virksomheden. En lovbestemt godtgørelse, hvis grundlag er en rimelighedsvurdering af agentens arbejdsindsats, opfylder ikke kravet.

3. Er aktivet udskilt? Alt bortset fra fordringer kan udskilles ifølge regelmæssig drift, jf. § 47 c, stk. 1, 2. pkt. **BS-55044/2023-OLR** viser, at udskillelsen sker ved den faktiske forretningsmæssige overdragelse, og **SS-593/2015-HJO** at selv en overdragelse uden panthavers forudgående accept kan ligge inden for det ordinære, når prisen er fagkyndigt vurderet og provenuet tilfalder panthaveren.

4. Består pantet stadig? **P-30-12** viser, at pantet er knyttet til den konkrete erhvervsvirksomhed og bortfalder ved dens ophør. Den afgiftsretlige praksis – **SKM2018.214.SR**, **18-0000265**, **23-0011973** og

SKM2026.283.SR – konkretiserer, hvornår et nyt pantebrev er »tilsvarende« det aflyste: samme hovedstol og samme aktivtyper, ikke flere og ikke sammenlagte.

5. Er pantet eller dets forøgelse omstødeligt? Er pantet tinglyst senest 3 måneder før fristdagen, spærrer [§ 70, stk. 3](#) for [§ 70, stk. 1](#). Tilbage står [§ 70 a](#) om ikke-ordinære forøgelser med nettobetragtning og panthaverens bevisbyrde, og [§ 74](#) rettet mod selve stiftelsen for gammel gæld under insolvens, jf. **Sag 99/2011** og **BS-1358/2009-VLR**. For fordringspant efter [§ 47 d](#) gælder derimod den fulde nettometode, jf. **BS-136/2012-HJR**.

6. Var pantet tiltrådt, og stammede midlerne fra pantet? **Sag 273/2015** sætter en høj tærskel for tiltrædelse, og **BS-51059/2020-HJR** viser, at et uomstødeligt virksomhedspant afskærer omstødelse af nedbringelser finansieret af pantsatte værdier, når boet ikke kan dokumentere berigelse eller tab.

Hertil kommer to procesøkonomiske realiteter, der ofte afgør, om sagen overhovedet bliver ført: virksomhedspanthaverens pligt til at stille 50.000 kr. i sikkerhed for boomkostningerne efter [konkursloven § 27, stk. 3](#) – også ved aflysning inden for 2 år før fristdagen, jf. [stk. 4](#) – og separatiststillingen for pant i fordringer efter [§ 91, stk. 3](#), der lader panthaveren inddrive uden om boet.

Både [tinglysningsloven](#) og [konkursloven](#) er kontrolleret for vedtagne, endnu ikke konsoliderede ændringer på de behandlede paragraffer; der er ingen sådanne.

LOV	Konkursloven § 27, stk. 3	Konkursloven § 70a	Konkursloven § 91, stk. 3
	Tinglysningsloven § 47c, stk. 3		
PRAKSIS	Højesteret · Virksomhedspant i goodwill omfattede ikke godtgørelse til handelsagent efter handelsagentlovens § 25		11.01.2022
	Højesteret · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant		14.12.2021
	Højesteret · Højesterets dom om tiltrædelse af virksomhedspant og rækkevidden af pant i flyreservedele		29.11.2016
	Højesteret · Omstødelse af fordringspant		21.03.2014
	Højesteret · Ugyldighed af momstransport og omstødelse af virksomhedspant og kassekreditnedbringelser		13.11.2012
	Landsretten · Tvist om ejerskab til luksusbil: Nordic Flex Leasing under konkurs mod privatperson vedrørende Chevrolet Camaro		24.03.2025
	Landsretten · Sag om kaution, virksomhedspant og godtgørelse efter handelsagentloven		10.06.2020
	Landsretten · Omstødelse af virksomhedspant grundet insolvens - Sparekassen Vendsyssel mod Virksomhed ApS		02.07.2010
	Sø- og Handelsretten · Gyldighed af virksomhedspant ved omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til interessentskab		13.08.2013
	Byretten · Frifindelse i sag om skyldnersvig ved overdragelse af aktiver trods virksomhedspant		19.08.2015
	Landsskatteretten · Afslag på afgiftsfritagelse ved samling af flere virksomhedspanter til ét nyt pantebrev		06.01.2025
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Tinglysningsafgift – Udvidelse af aktivtyper i virksomhedspant		14.09.2020
	Skatterådet · Skatterådet bekræfter: Fast tinglysningsafgift ved omdannelse af virksomhedspant fra skadesløsbrev til ejerpantebrev uden underpantsætning		12.06.2026
	Skatterådet · Tinglysningsafgift af virksomhedspant ved virksomhedsoverdragelse		09.05.2018

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Konkursloven § 27	stk. 3-4	Konkursloven § 70	stk. 3
Konkursloven § 70a		Tinglysningsloven § 47c	stk. 1
Tinglysningsloven § 47d		Tinglysningsloven § 47e	
Tinglysningsloven § 47f			

MATERIALE Citerede afgørelser

18 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

6

01.06.2022	Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstigelse af bank	2104-2508
11.01.2022	Virksomhedspant i goodwill omfattede ikke godtgørelse til handelsagent efter handelsagentlovens § 25	bs-50460-2020-hjr
14.12.2021	Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant	bs-51059-2020-hjr
29.11.2016	Højesterets dom om tiltrædelse af virksomhedspant og rækkevidden af pant i flyreserve dele	273-2015
21.03.2014	Omstødelse af fordringspant	5435-6518
13.11.2012	Ugyldighed af momstransport og omstødelse af virksomhedspant og kassekreditnedbringelser	99-2011

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

5

13.05.2025	Omstødelse af bankens udvidelse af sikkerhed i konkursramt ejendomsselskab	10401-12240
24.03.2025	Twist om ejerskab til luksusbil: Nordic Flex Leasing under konkurs mod privatperson vedrørende Chevrolet Camaro	10241-12023
10.06.2020	Sag om kaution, virksomhedspant og godtgørelse efter handelsagentloven	1125-1350
13.04.2012	Sag om omstødelighed af fordringspant	5434-6517
02.07.2010	Omstødelse af virksomhedspant grundet insolvens - Sparekassen Vendsyssel mod Virksomhed ApS	4654-5587

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET

1

13.08.2013	Gyldighed af virksomhedspant ved omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til interessentskab	P-30-12
------------	---	---------

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

1

19.08.2015	Frifindelse i sag om skyldnersvig ved overdragelse af aktiver trods virksomhedspant	6221-7457
------------	---	-----------

LANDSSKATTERET TEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS

2

06.01.2025	Afslag på afgiftsfrigivelse ved samling af flere virksomhedspanter til ét nyt pantebrev	23-0011973
14.09.2020	Landsskatteretten: Tinglysningsafgift – Udvidelse af aktivtyper i virksomhedspant	18-0000265
SKATTERÅDET · ADMINISTRATIV MYNDIGHED		2
12.06.2026	Skatterådet bekræfter: Fast tinglysningsafgift ved omdannelse af virksomhedspant fra skadesløsbrev til ejerpantebrev uden underpantsætning	26-0618206
09.05.2018	Tinglysningsafgift af virksomhedspant ved virksomhedsoverdragelse	18-0114737
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
16.12.2024	Kontrolafgift annulleret: Korrekt p-skiveindstilling ved parkering før tidsbegrænsningens start	park-6518

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Betænkning om virksomhedspant

nr. 1459 · 2005 · Justitsministeriet